

Chorvátska republika pristúpila dňom 1.7.2013 k Európskej Únii

Vzhľadom na Zmluvu o pristúpení Chorvátskej republiky k Európskej únii, ktorá nadobudla platnosť 1. júla 2013 a na Akt o podmienkach pristúpenia Chorvátskej republiky a o úpravách Zmluvy o Európskej únii, Zmluvy o fungovaní Európskej únie a Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. EÚ L 112, 24.4.2012) nastali zmeny vo vykonávaní medzinárodnej cestnej dopravy medzi Slovenskou republikou a Chorvátskou republikou.

Pristúpením Chorvátskej republiky (ďalej len „Chorvátsko“) k Európskej Únii (ďalej len „EÚ“) sa na prepravy osôb a nákladov po ceste z, do a tranzitom cez Chorvátsko vzťahujú práva a povinnosti vyplývajúce najmä z:

- Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1071/2009 z 21. októbra 2009, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá týkajúce sa podmienok, ktoré je potrebné dodržiavať pri výkone povolania prevádzkovateľa cestnej dopravy, a ktorým sa zrušuje smernica Rady 96/26/ES;
- Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1072/2009 z 21. októbra 2009 o spoločných pravidlách prístupu nákladnej cestnej dopravy na medzinárodný trh (ďalej len „nariadenie (ES) č. 1072/0009“);
- Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/2009 z 21. októbra 2009 o spoločných pravidlách prístupu na medzinárodný trh autokarovej a autobusovej dopravy a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 561/2006 (ďalej len „nariadenie (ES) č. 1073/0009“);
- Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 181/2011 zo 16. februára 2011 o právach cestujúcich v autobusovej a autokarovej doprave a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 2006/2004;
- Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 561/2006 z 15. marca 2006 o harmonizácii niektorých právnych predpisov v sociálnej oblasti, ktoré sa týkajú cestnej dopravy, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Rady (EHS) č. 3821/85 a (ES) č. 2135/98 a zrušuje nariadenie Rady (EHS) č. 3820/85;
- Nariadenia (EHS) č. 3821/85 z 20. decembra 1985 o záznamovom zariadení v cestnej doprave v platnom znení.

Vo vozidlách evidovaných v Slovenskej republike, ktoré vykonávajú prepravy z a do Chorvátska alebo ktoré územím Chorvátska prechádzajú sa musí nachádzať kópia licencie Spoločenstva a všetky ďalšie doklady, ktoré sú povinné do ostatných štátov EÚ podľa spomínaných nariadení (ES), čo bolo potrebné aj doteraz vzhľadom na tranzit iných štátov EÚ pri ceste do Chorvátska.

Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Chorvátskej republiky o medzinárodnej cestnej preprave osôb a nákladov podpísaná 5. mája 1995 - Oznamenie č.210/1996 Z. z. (ďalej len „bilaterálna dohoda“), platí naďalej - aj potom ako Chorvátsko pristúpilo k EÚ. Táto dohoda sa však môže uplatňovať len pri prepravách z a do nečlenského štátu EÚ okrem Lichtenštajnska, Nórska, Islandu a Švajčiarska.

Rozdiely pri vykonávaní osobnej dopravy:

- V pravidelnej autobusovej doprave slovenský dopravca, ktorý vykonáva pravidelnú autobusovú linku zo Slovenska do Chorvátska musí mať okrem spomínanej licencie Spoločenstva aj povolenie na jej vykonávanie podľa článku 6 nariadenia (ES) č. 1073/0009, ktoré mu vydalo buď Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky alebo Ministerstvo námorníctva, dopravy a infraštruktúry Chorvátskej republiky .
- Príležitostná doprava podľa článku 5 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1073/0009 nepodlieha povoleniu, ale slovenský dopravca je povinný dodržiavať ustanovenie článku 12 ods. 1 tohto nariadenia a nariadenie Komisie (ES) č. 2121/98 z 2. októbra 1998, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadení Rady (EHS) č. 684/92 a (ES) č. 12/98, pokiaľ ide o dokumenty pre prepravu cestujúcich autokarmi a autobusmi (ďalej len „nariadenie (ES) č. 2121/98“) a používať jazdný list, ktorého vzor je v prílohe I tohto nariadenia. V prípade, že slovenský dopravca vykonáva prepravy osôb medzi Chorvátskom a zmluvným štátom Dohody o medzinárodnej príležitostnej preprave cestujúcich autokarmi a autobusmi (dohoda Interbus) napr. Ukrajina, používa sa jazdný list podľa vzoru dohody Interbus.

- Významná zmena nastáva pri aplikácii čl. 5 ods. 2 bilaterálnej dohody. Podľa tohto ustanovenia bolo potrebné osobitné povolenie, ak išlo o kyvadlovú autobusovú dopravu, vstup prázdnych autobusov alebo o inú nepravidelnú autobusovú dopravu.

Toto ustanovenie bilaterálnej dohody sa od 1. júla 2013 neuplatňuje.

Okrem toho platí všeobecná zásada, že každý dopravca vykonávajúci cestnú osobnú dopravu v prenájme alebo za úhradu, ktorý je držiteľom licencie Spoločenstva, je oprávnený za podmienok stanovených v kapitole V nariadenia (ES) č. 1073/2009 a bez diskriminácie z dôvodu štátnej príslušnosti dopravcu alebo miesta, kde je usadený, vykonávať kabotážnu prepravu. Kabotážna preprava je povolená pre túto dopravu:

- a) osobitnú pravidelnú dopravu za predpokladu, že sa uskutočňuje na základe zmluvy medzi organizátorom a dopravcom,
  - b) príležitostnú dopravu,
  - c) pravidelnú dopravu po splnení podmienok podľa nariadenia (ES) č. 1073/2009.
- Jazdy vozidlami bez cestujúcich nepodliehajú povoleniu.

Rozdiely pri vykonávaní nákladnej dopravy:

Spomínaná bilaterálna dohoda bola veľmi liberálna a prepravu nákladov dovoľovala vykonávať bez povolení (vrátane prepráv do a z tretieho štátu). Ako už bolo spomínané, slovenský dopravca musí mať vo vozidle na území Chorvátska kópiu licencie Spoločenstva podľa článku 4 nariadenia (ES) č. 1072/0009.

Zmena nastala iba pri vykonávaní kabotáže vozidlom slovenského alebo chorvátskeho dopravcu.

Podmienky kabotáže sú stanovené v Kapitole III. nariadenia (ES) č. 1072/2009. Odchylné od článku 8 nariadenia (ES) č. 1072/2009 :

- počas obdobia dvoch rokov odo dňa pristúpenia Chorvátska sú podniky usadené v Chorvátsku vyňaté z kabotáže v iných členských štátoch;
- počas obdobia dvoch rokov odo dňa pristúpenia Chorvátska môžu ostatné členské štáty Komisii oznámiť, či zamýšľajú predĺžiť prechodné obdobie uvedené v prvej zarážke najviac o dva roky alebo či zamýšľajú uplatňovať článok 8 v súvislosti s podnikmi usadenými v Chorvátsku. V prípade, že k takému oznámeniu nedôjde, článok 8 sa uplatňuje;
- každý zo súčasných členských štátov môže kedykoľvek počas obdobia dvoch rokov odo dňa pristúpenia Chorvátska oznámiť Komisii svoj zámer uplatňovať článok 8 v súvislosti s podnikmi usadenými v Chorvátsku;
- kabotáž môžu v Chorvátsku vykonávať iba dopravcovia usadení v členských štátoch, kde sa v súvislosti s podnikmi usadenými v Chorvátsku uplatňuje článok 8;
- každý členský štát uplatňujúci článok 8 môže počas obdobia štyroch rokov odo dňa pristúpenia Chorvátska a v prípade závažného narušenia svojho vnútroštátneho trhu alebo jeho častí spôsobeného či zhoršeného kabotážou, ako je závažná prevaha ponuky nad dopytom alebo ohrozenie finančnej stability či existencie významného počtu podnikov cestnej nákladnej dopravy, požiadať Komisiu o celkové alebo čiastočné pozastavenie uplatňovania článku 8 v súvislosti s podnikmi usadenými v Chorvátsku. V tomto prípade sa uplatňuje sa článok 10.

Bez povolenia Ministerstva námorníctva, dopravy a infraštruktúry Chorvátskej republiky môžu slovenskí dopravcovia jedným vozidlom vykonať najviac tri kabotážne prepravy do 7 dní od vstupu naloženého vozidla na územie Chorvátska.

Podmienky, ktoré musia plniť slovenskí dopravcovia pri vykonávaní dopravy po území Chorvátska sú rovnaké, ako podmienky ktoré musia plniť chorvátski dopravcovia pri vykonávaní dopravy po území Slovenska.